

Hembygdsbladet

Årgång 20, nummer 3
Augusti 2018

Enhörna Hembygdsförenings
informationsskrift

ENHÖRNA
HEMBYGDSFÖRENING

ENHÖRNA HÖSTMARKNAD

**Söndagen 26 augusti kl 13-16
vid HEMBYGDSMUSEET**

Hembygdsföreningens årliga
höstmarknad vid museet,
”hemvändardagen”, genomförs som
vanligt sista söndagen i augusti.

Välkommen!

VAD HÄNDER I HÖST?

Det är som vanligt många fina aktiviteter även
under hösten!

- Marknadsdag den 26 augusti
- Stadsvandring 28 augusti
- Mopedrally den 16 september
- Temadag om leksaker 30 september

ÅRETS HÖSTMARKNAD

Söndagen den 26 augusti, kl 13-16

Hembygdsföreningens årliga höstmarknad vid museet, "hemvändardagen", går som vanligt av stapeln sista söndagen i augusti.

Marknaden bjuder på en inbjudande marknadsgata med mycket att handla och sedan förra året även en avdelning med bakluckekoppis! Vi har:

- Försäljning av lokala alster som grönsaker, äppelmust, hembakat matbröd, sylter och safter, ev honung, rökt viltkött och hemslojd (boka plats snarast!)
- Mycket gott att äta med bl a grillat vildsvinskött, kokt/grillad korv, kaffeservering och glass
- Fiskdamm för barnen
- Bakluckeloppis (Boka plats i snarast!)
- Visning av veteranfordon

Anne-Marie Andersson tar gärna emot alla sorters hembakat bröd på tel 070/672 42 46 eller mejl anne-marie.majhem@telia.com

Vill du sälja dina alster på marknaden eller boka plats för bakluckeloppis? Hör av dig till Britt-Marie Gylefors före 17/8 för att få en plats tilldelad på tel 070/535 84 56 eller mejl b.gylefors@telia.com

Välkommen!

MOPEDRALLY 16 SEPTEMBER

Den 16 september är det åter dags för Enhörnas Mopedrally. Fjolårets rally blev en stor succé med 65 startande ekipage.

Rallyt, som nu går av stapeln för 3:e året, arrangeras av Susanne och Pelle Höglund, Bernt Eriksson och Enhörna Hembygdsförening.

Samling kl. 10.00 vid Enhörna Hembygdsmuseum beläget vid Överenhörna kyrka.

Start kl. 11.00, ingen föränmälan.

Vid startplatsen kommer det att finnas beskrivning av årets bana.

Du kan om du vill träffa och följa rallydeltagarna vid kontroller längs banan, Sågbacken (nära Nöttesta i Överenhörna), Sandvikens brygga, Missionshuset i Stjärna samt Ekensbergs brygga.

Museet är öppet hela dagen och från 9.30 serveras korv med bröd och mos, dricka, kaffe etc.

Under tiden som rallydeltagarna är på banan kan du, som inväntar målgången, fördriva tiden t.ex. med att besöka våra fina och intressanta museer, gå en tipspromenad, ta en fika, prata med mopedintresserade o.s.v.

MOPED är ett två-, tre-, eller fyrehjuligt motorfordon.

Ordet moped "motor och pedal" myntades 1952 av den svenske Motorjournalisten Harald Nielsen som arbetade på tidskriften Motor.

De tidigaste mopederna utvecklades i början av 1950-talet och var då oftast cyklar med en så kallad påhängsmotor, kallades enpetare, det vill säga moped med endast en växel. Av säkerhetsskäl också försedd med dubbla bromsar.

Föregångare var de likartade fordon, kallade lättviktare, med 98 cc-motorer som var mycket populära på 20- och 30-talen. I samband med mopedens introduktion kan man säga att lättviktaren, via lagstiftning delades upp i två spår, mopeden och lättviktaren som nu fick väga 75 kilo. Tidigare var maxviktgränsen 45 kilo.

Fordonstypen moped var tidigare befriad från körkort men har numera, åtminstone för de yngre förarna, fått krav på att förare ska ha körkort eller förarbevis.

Välkomna till en trevlig mopedsondag då vi hoppas överstiga fjolårets antal deltagare, fint väder och även att vi får mycket publik.

Hälsningar Enhörna Hembygdsförening, Susanne och Pelle Höglund samt Bernt Eriksson.

VÅRA NYA UTSTÄLLNINGAR

Om ni inte redan har sett våra utställningar eller om ni vill se mera av dem - kom och titta!

Nytt för i år är kyrkoutställningen och leksaksutställningen.

Kartutställningen har flyttat till småskolan och utökats mycket.

Utställningen om Åke Falk har fått en hel del nya alster.

TEMADAG LEKSAKER 30 SEPTEMBER

KYRKVANDRINGEN 2018

Söndagen den 27 maj var det dags för årets kyrkvandring som arrangeras av Enhörna församling, Frikyrkoförsamlingen och Enhörna Hembygdsförening.

Efter ett "morgonfika" i Överenhörna kyrka startade 35-talet deltagare årets kyrkvandring. Majvädret var fantastiskt, blå himmel och det blev en av maj månads varmaste dagar.

Från kyrkan vandrade vi väster ut förbi de gamla skolorna. Efter att passerat ett skuggigt skogsparti kom vi fram till

Skälsta. Vi gjorde ett stopp för att se ut över markerna söder ut mellan Skälsta och Gransta. Herr Törnblom gav oss en intressant historisk beskrivning av bygden samt utvecklade gårdsnamnen/platserna vars namn slutar på "sta".

Vi fortsatte mot Högtorp och Sandtorp sedan vidare mot Källsviken och den planerade fikapausen och andaktstunden. Vi passerade den gamla gården Skogshyddan där Gertrud Nilsson berättade med en härlig och varm känsla om sin släkt och händelser på gården. Källsviken, vår gamla simskolevik där vi gått i simskola på 1950/1960-talet (se bild i Hembygdsbladet nr 2 2017) och vi kände inte riktigt igen oss. Naturen hade tagit över. Granne med simskoleplatsen bor familjerna Åkerlund och Westerberg. Åkerlunds bjöd in oss att njuta av deras fantastiska trädgårdstomt som sluttar mot Mälaren. De hade möblerat tomten med bänkar och stolar där vi avnjöt vår medhavda matsäck. Rasten avslutades med en andaktsstund ledd av Kyrkoherde Johan Lundgren och Diakon Anna-Karin Johansson samt Ann-Charlotte Sevén. Efter ett stort tack till familjen Åkerlund fortsatte vi vandringen. Vi passerade Gransta soldattorp och Källbo där Britt-Marie Gylefors och Staffan Holmberg guidade oss. Åter vid Överenhörna kyrka avslutades vandringen.
/Olle

2018 ÅRS NATIONALDAGSFIRANDE

Det traditionella nationaldagsfirandet i Enhörna lockade ca 190-200 personer till Hembygds museet! Det är så trevligt att så många kommer till vårt Nationaldagsfirande och strålände sol var det även i år!

Programmet inleddes med en gånglåt där Enhörnakören under ledning av Ingrid Gåsjö och tillsammans med två spelemän och fanborg tågade in.

Enhörnakören sjöng ett antal vackra sånger till och spelemännen bjöd på ytterligare två låtar.

Årets talare var Lena Ljungqvist från Wexthuset som hade ett vackert och finstämt tal om vårt vackra land och om hur vi många gånger utnyttjar jordens resurser för mycket. Vet ni hur mycket energi vårt googlande kräver? Det visste inte jag innan Nationaldagen!

Firandet avslutades med att vi gemensamt sjöng nationalsången.

Efter mötet öppnade museet för säsongen och de nya utställningarna om kartor som presenterades av Staffan Holmberg, leksaker som presenterades av Britt-Marie Gylefors och kyrkoutställningen som presenterades av Anne-Marie Andersson intresserade många besökare..

/Mona

VI DELTOG FRAMGÅNGSRIKT I 1800-TALSVECKAN PÅ TOREKÄLLBERGET

Under tre dagar deltog Hembygdsföreningen i 1800-talsveckan. Vi visade konservering av olika slag. Torkade äppelringar, traditionell konservering och ägg i vattenglas. Vi hade många intresserade alla tre dagarna. Många yngre har valt att konservera den mat som de äter för att undvika konserveringsmedel och andra tillsatser.

En man berättade att han konserverar den mat som ska ätas under semestern. Det som är så fantastiskt med att vara med på Torekällberget är miljön, alla evenemang som ordnas, tidstypiska kläder och alla positiva fantastiska människor.

/Kicki

SOMMARENS KAFFEREP - EN RIKTIG SUCCÉ

För tredje året inföll kafferepet på museet under juli månad. En mycket varm söndag hälsade vi både kafferepgäster som kom med bil eller gående och de som kom med ångbåten Ejdern välkommen till Ekensbergs brygga med många kaffegäster. Där mötte servitriser och servitörer propert klädda i svart och vitt för att servera kaffe i silver och porslinskannor. I fotosalen var kak och tårtbuffén uppdukad och där var det svalt och skönt. De flesta satt under tälten utomhus. Tälten gav skydd mot solen och även mot åsk o regnskuren som dundrade in. Alla 140 gästerna uppskattade att träffa nya och gamla bekanta. Det är så mycket positivt med kafferepet. För många var det första gången de besökte museet och de uppskattade utställningarna. Ett stort tack till alla som hjälpte till och som bakade.

/Kicki

MEDLEMSREGISTRET

Tack alla nya och gamla medlemmar för att ni vill vara med i vår förening. Samtidigt vill jag påminna alla som glömt att betala medlemsavgiften för 2018. Denna avgift är mycket viktig och möjliggör för oss att trycka medlemsbladet, skrifter, vykort och böcker och att ordna utställningar, marknader, kafferep och olika temadagar under sommaren. Sist men inte minst att hålla våra byggnader i gott skick såväl inomhus som utomhus.

Hoppas på din generositet!

/Anne-Marie

PlusGiro		INBETALNING/GIRERING B		Kod 1
Meddelande till betalningsmottagaren (Meddelande kan inte lämnas på baksidan)		Till PlusGirokonto 23 89 45 - 0		
☐ Medlemsavgift 20 _____		Betalningsmottagare (endast namn) Enhörna Hembygdsförening		
☐ Enskild		Avsändare (namn och postadress)		
☐ Familj				
☐ Bidrag till museet				
OBS! Glöm inte att ange namn och adress		Svenska kronor		Öre
				2389450#06#
				#
Från PlusGiro/personkonto (vid girering)				

VI TACKAR FÖR HJÄLPEN

Kvällen den 5 juni bjöd hembygdsföreningens styrelse sina "hjälparbetare" med respektive på en kväll med plockmat och förhandsvisning av de nya utställningarna.

Vi har många som hjälper oss med snickeri, målning, postutdelning, bakning, sommarvärdar i museet, utställningar, skrifter, artiklar i bladet, klippning, snöröjning mm mm. Totalt bjöd vi in ca 80 personer (styrelsen med respektive inräknade) och många kom. Vi är så glada att så många vill hjälpa oss! Utan er hade det varit omöjligt att driva den verksamhet vi har idag! Vi är alltid rädda att vi har missat någon när vi bjuder in! Känner du att vi har missat att bjuda dig trots att du hjälpt oss – Hör av dig! /Mona

UR KYRKSKOLANS TIDNING 1954

Här följer ännu några utdrag ur Enhörningen skriven av elever i Kyrkskolan i Överenhörna år 1954.

Det var fyra stycken små kattungar, som låg ihopkrupna som bollar i lådan. De darrade, som om de frös. Lasse tog

EN SPÄNNANDE DAG

Kattmamman hade fått ungar. Men ingen visste, var hon hade gömt dem. Elsa och hennes bror Lasse skulle försöka ta reda på gömstället.

En dag följde de efter katten. Det blev kappspringning till höskullen, dit Millan, som katten hette, hade sprungit. Vid en vägg stod en låda och ett par brädor. Bland några strån i lådan stack det upp en svans. Det var Millans svans, men inte såg barnen det. Rätt vad det var skrek Lasse: "Titta, Elsa, titta!

Millan och hennes ungar finns där borta. "Lasse och hans syster sprang med en så stark fart och knuffades, att de ramlade båda två. När de rest sig, fortsatte de. Lasse kom förstas först fram till gömstället.

en svart och sa: "Ser du inte, att den här kommer att bli en präktig råttjagare?" Elsa tog en vit, för den var lik Millan.

Men var va Millan? - Jo, där kom hon med en stor råtta i munnen. Tänkte hon ge råttan åt sina ungar?

Snart märkte Elsa, att de inte kunde äta sådan mat. När barnen sett detta, sprang de hem.

Nu blev det kapplöpning igen. "Mamma, mamma! skrek barnen i munnen på varandra. I dörröppningen till köket snavade de båda två. När de kommit upp igen, berättade de för mamma, att de hittat kattungarna på höskullen.

Kerstin Wennberg, klass 3

Olika små och stora företag i Enhörna annonserade i deras tidning. Exempelvis:

**Gör ett utmärkt och lyckat val!
Köp ägg och kalkoner från Johannesdal!**

**Underås levererar gruset
Eller betongen till huset
Slå nummer 44180 med fröjd
Beställ- Du blir nöjd**

**Med utmärkt kvalitet
Och i olika mönster
Snickerifabriken
Gör dörrar, bänkar och fönster**

NÄSTA STADSVANDRING 28 AUGUSTI

Vi startar vid Enhörna hembygdsmuseum klockan 18.00.

Promenaden är cirka 1,5 km lång och vi får höra och kanske också se, andas, knytt, övernaturliga väsen och spöken.”

MOPEDRALLY 16 SEPTEMBER

Fjölårets succé - Mopedrallyt som nu går av stapeln för tredje året i rad!

Rallyt arrangeras av Enhörna Hembygdsförening tillsammans med Susanne och Pelle Höglund samt Bernt Eriksson.

Museet är öppet och det finns korv samt kaffeservering under dagen.

Samling vid Enhörna Hembygdsmuseum (vid Överenhörna kyrka) kl. 10.00.

Start 11.00, ingen föranmälan.

Välkommen!

ENHÖRNA HEMBYGDSFÖRENINGENS STYRELSE

Mona Elveskog, ordf.	070/214 55 01 (elveskog@telia.com)
Olle Karlsson, vice ordf.	070/844 15 76 (olov.karlsson@live.se)
Britt-Mari Gylefors, sekr	070/535 84 56 (b.gylefors@telia.com)
Anders Östensson, kassör	070/687 15 81 (andersostensson@hotmail.com)
Anne-Marie Andersson	070/672 42 46 (anne-marie.majhem@telia.com)
Kicki Lindqvist	070/990 40 83 (kickilindqvist1947@gmail.com)
Bengt Johansson	072/877 24 34 (iobjohansson@c-sam.nu)
Juha Nyberg	070/325 99 03 (juha.nyberg@linearis.se)

TURLISTA ÅNGFARTYGET MARIEFRED 2017

- 2 juni - 24 juni trafik lördagar och söndagar samt midsommarafton 22 juni.
 - 30 juni - 19 augusti trafik tisdagar-söndagar.
 - 25 augusti - 9 september trafik lördagar och söndagar.
- Ingen trafik den 26 augusti.

10.00	Från STOCKHOLM	Till	20.00
11.50	Sandviken	↑	17.50
12.25	Enhörna-Ekensberg	↑	17.30
13.30	Till MARIEFRED	Från	16.30

Box 39, 151 28 Enhörna

Medlemsavgiften är 150/200:-/år (enskild/familj).

Plusgiro 23 89 45-0 | Swish 1230961482

Hembygdsmuseet hålls öppet söndagar under juni - september 13.00 - 16.00.

Tag kontakt med någon i styrelsen om du vill besöka museet vid annan tidpunkt.

Besök föreningens hemsida:

www.hembygd.se/enhorna-hembygdsforening

